

[Anne Grete Holmsgård]

forslaget i detaljer, hvordan en sådan trustkommission skulle arbejde, og hvordan man skulle sikre den reel uafhængighed.

Gade (SF):

Man kunne nok tænke sig, at der var nogle af de borgerlige partiers ordførere, som simpelt hen var så bange for ordet trust, trustkommission, for at det næsten er russisk, at de syntes, de måtte forlade debatten. Det synes jeg er lidt kedeligt, for jeg mener jo nok, at vi her har at gøre med en problemstilling – den, der ligger til grund for et forslag af denne type – som er fantastisk vigtig, og en undersøgelse, som er fantastisk forsomt, så vi har en fantastisk dårlig viden i dette land.

I Sverige og Norge har man haft mere omfattende undersøgelser, så man har større viden om koncentrationen i erhvervslivet og også har større viden om den udenlandske indflydelse i erhvervslivet. Hvad skal man nu have det for? Ja, helt overordnet skal man jo have det for at få et beslutningsgrundlag f.eks. herinde for at kunne se virkeligheden i øjnene. Hvad er det egentlig, der sker? Træffer vi de rigtige beslutninger? Er vi egentlig frie i forhold til de beslutninger, vi tager? Den kortlægning eksisterer der virkelig et behov for i den forstand, at vi har meget dårlig kortlægning.

Jeg tror nok, at elementet med spørgsmålet om, hvilken politik vi skal føre – det er det, der hedder tredje punkt i folketingsbeslutningen, at kommissionen skal overveje, hvilke virkninger koncentrationen og udviklingen i denne har for samfundsøkonomien – er vigtigere, end man måske gør sig klart. Koncentrationen i erhvervslivet betyder jo også, at beslutningen om, hvilken industripolitik der bliver ført her i landet, koncentrerer, ikke til denne sal, men til et andet sted i samfundet. Er der en stigende koncentration på tværs af brancher – mellem de tre hovedbanker, de tre store entreprenørvirksomheder og de største industrivirksomheder? Når den sammenfletning bliver større og større og der bliver en stærkere og stærkere koncentration, er det for det første færre og færre mennesker, der beslutter, hvordan industripolitikken og så vigtig en ting som investeringspolitikken i dette land skal være.

Det, vi skal leve af, det, som vores børn skal have arbejde i, hvis der bliver foretaget investeringer i dansk erhvervsliv, afgøres altså rent faktisk ikke i dette forum, men i et forum, som bliver stadig snævrere og snævrere. Færre og færre mennesker beslutter en meget vigtig del af dansk politik – nu siger jeg »dansk politik«, men af det, som er vigtigt for menneskene og afgørende for vores erhvervsudvikling. Mulighederne for at føre en effektiv industripolitik kræver jo en omhyggelig kortlægning.

Man kan sige, at den sidste aktuelle oplysning, vi har fået om et af de firmaer, der er nævnt, F. L. Smidth-koncernen, understreger behovet for, at vi får nogle undersøgelser af koncentrationen, men sådan set også af, hvilken effekt de beslutninger, som vi træffer herinde i folketinget om støtteordninger, får. Ifølge tidsskriftet Management har F. L. Smidth-koncernen jo fået det ud af nogle støtteordninger, at det tilsyneladende lykkes dem at tjene penge ved at låne nogle af de penge, som de får stillet billigt til rådighed af staten, ud til andre.

Det er altså alvorlige problemer, der har med styringen af dette samfund at gøre, som ligger til grund for selve forslaget. Jeg skal beskæftige mig med de enkelte indlæg.

Industriministerens argumentation gik på, at monopoltilsynet skal foretage disse undersøgelser. Dertil vil jeg godt sige, at for mig er der forskel på det, der står i dette forslag, og så de redegørelser af forskellig type, som er kommet fra monopoltilsynet. Vi er glade for de redegørelser. Den praksis skal fortsætte og udbygges, men dette er en mere storstilet undersøgelse, derfor er den af en anden type, og derfor bør den behandles på anden vis.

Jeg takker hr. Svend Andersen fra socialdemokratiet for svaret og synes, det er spændende. Udvalget går meget gerne i gang med at se på de muligheder, som hr. Svend Andersen nævner. Hvis vi nu kunne gennemføre det, som hr. Svend Andersen siger om at bruge selskabsregisteroplysninger og lave en praksis med årlige oplysninger og fuldstændig gennemsigtighed på dette område, synes jeg nok, at anden del af SFs forslag ikke rigtig er tilgodeset, nemlig spørgsmålet om, hvilke virkninger koncentrationen af udviklingen vil have for samfundsøkonomien, og det synes jeg, som jeg har redegjort for, er en vigtig del af undersøgelsen.